

Приймання робіт і відображення їх у складі витрат здійснюються на підставі акту виконаних робіт, що надається виконавцем. Якщо йдеться про роботи будівельного характеру, зазвичай використовуються типові форми № КБ-2В «Акт приймання виконаних будівельних робіт» та № КБ-3 «Довідка про вартість виконаних будівельних робіт і витрати», затверджені наказом Мінрегіонстроя України від 04.12.2009 р. № 554. Досить часто ці форми складаються на підприємствах не лише при проведенні будівельних робіт, але і при роботах по ремонту і утриманню устаткування.

Якщо на час ремонту об'єкт виводиться з експлуатації і передається підрядній організації, після закінчення робіт підписується акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих і модернізованих об'єктів (форма № ОЗ-2), затверджений наказом Мінстату № 352 від 29.12.95 р.

Бухгалтер поодинокі із завданням класифікації витрат на утримання і на ремонт не впорається. У цьому повинні допомогти технічні фахівці підприємства. Причому вигляд робіт повинен вказуватися безпосередньо в документах ще на етапі їх організації. Зокрема, в актах виконаних робіт, що надаються підрядними організаціями, в нормуваннях, в накладних на відпустку запасів доцільно вказувати «утримання (технічне обслуговування)» або «ремонт».

Література.

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом МФУ від 27.04.2000р. №92 із змінами і доповненнями від 11.12.2006 р. № 1176: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: Затверджено наказом МФУ 30 вересня 2003 р. № 561: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Ареф'єва О.В. Теоретичні аспекти управління відтворенням основних засобів підприємства в ринкових умовах господарювання: [Електронний ресурс] / О.В. Ареф'єва. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/PSPE/2009_3/Arefeva_309.htm.

4. Богацька Н.М. Аналіз основних засобів підприємства: [Електронний ресурс] / Н.М. Богацька. – Режим доступу: <http://intkonf.org/dots-bogatska-nm-gutsulyak-yuv-analiz-osnovnih-zasobiv-pidpriemstva>.

ПАЛІЄНКО В.М.*

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

АГРОТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКУ

Україна займає одне з провідних місць серед соняшникосіючих держав, виробляючи щорічно близько 10% насіння соняшнику у світі. У складі всіх олійних культур він займає 70% посівної площі і 85% валового збору. Соняшник в Україні – провідна олійна культура, що забезпечує майже 95 % загального виробництва рослинної олії [1]. Галузь олійництва в Україні до 2014 року розвивалася екстенсивним шляхом (табл. 1), що з точки зору агротехнології не є позитивним явищем через біологічні особливості даної культури, а з 2015 року спостерігаємо зростання кількості зібраної продукції з одиниці площі.

* Науковий керівник – Дудник О.В., к.е.н., ст. викладач

Економічна ефективність виробництва соняшнику в Україні за 2008-2015 рр.

<i>Показники</i>	<i>2008 р.</i>	<i>2010 р.</i>	<i>2012 р.</i>	<i>2014 р.</i>	<i>2015 р.</i>
Площа, тис. га	4306	4193	5194	5257	5105
Виробництво, тис. тонн	6526,2	6360,6	8387	10133	11181
Урожайність з 1 га, ц	15,3	15,4	16,92	19,4	21,6
Реалізація продукції, грн./т	1367,3	2925,5	3584	4062,8	7573,5
Рівень рентабельності, %	18,4	45,7	45,8	36,5	80,5

Аналізуючи, площі посіву соняшнику варто зазначити, що найбільша площа зафіксована в 2014 році – 5257 тис. грн., в 2015 році вона дещо зменшилась, але за рахунок зростання урожайності до рівня 21,6 ц/га отримали найбільший валовий збір за 7-річний період.

Соняшник вкрай виснажує ґрунт, у зв'язку з чим його доцільно повертати на попереднє поле лише через декілька років. Проте виробники соняшнику – з метою збільшення доходів в умовах високих цін на дану культуру – часто нехтують вимогами агротехніки, що призводить до значного зниження урожайності та погіршення стану ґрунтів [7]. Розширення посівних площ під соняшником за останній період, на нашу думку, пов'язане зі зростанням попиту на насіння даної культури. З іншого боку, це свідчить про екстенсивний спосіб вирощування соняшнику в Україні в останні роки, що не вважається раціональним ні з точки зору землекористування, ні з погляду економічної ефективності. Постановою КМУ № 164 затверджено нормативи оптимального співвідношення культур у сівозмінах – для соняшнику не менше ніж через 7 років [6]. Таким чином, отримання високих валових зборів для задоволення попиту на насіння соняшнику можливе лише за умови підвищення урожайності культури. Необхідним є впровадження таких інтенсивних технологій, що зможуть забезпечити підвищення урожайності соняшнику та валові збори.

Суть інтенсивної технології полягає в оптимізації умов вирощування на всіх етапах росту й розвитку рослин, розміщенні культур після кращих попередників, вирощуванні інтенсивних сортів, застосуванні добрив з розрахунку на заплановану врожайність, використанні інтегрованої системи захисту рослин від бур'янів, шкідників та хвороб, захист ґрунтів від ерозії [5, с. 83]. У сучасному вітчизняному землеробстві накопичується досвід запровадження технологій мінімальної обробки ґрунту й точного землеробства «Mini-till», «No-till», «Strip-till», які зменшують техніко-технологічний вплив на ґрунт, дозволяють максимально зберегти його природні корисні властивості, знизити обсяги використання пального, скоротити викиди забруднюючих речовин в атмосферу у порівнянні з традиційними технологіями. Порівняльна характеристика технологія представлена в таблиці 2.

Ми підтримуємо думку О.І. Кондратюк, що в умовах інтенсивного типу економічного зростання, що передбачає процес концентрації сукупних затрат живої і уречевленої праці на одній і тій самій земельній площі для збільшення виходу продукції і підвищення економічної ефективності виробництва, необхідно збільшувати виробництво продукції, та поліпшувати її якість не тільки за рахунок залучення додаткових ресурсів, а й кращого використання нагромадженого потенціалу на основі планомірного освоєння наукових досягнень і прогресивних технічних рішень [4, с. 110].

Поряд з впровадженням інтенсивних технологій суттєва увага повинна приділятися поліпшенню насінництва, зменшення витрат урожаю при вирощуванні, збиранні, доробці, зберіганні та переробці зерна, сталому розвитку нових організаційних форм господарювання, посиленню матеріальної зацікавленості працівників [3].

Порівняльна характеристика інноваційних агротехнологій

Технологія	Переваги	Недоліки
Mini-till	накопичення органічної речовини в ґрунті за рахунок збереження в ній поживних залишків, поліпшення родючості та стану ґрунту з плином часу, зменшення залежності врожайності від кількості опадів, скорочення витрат на добрива та засоби захисту рослин з часом	необхідність модернізації парку сільськогосподарської техніки та відповідних інвестицій, збільшення засміченості посівів в перші роки застосування технології
No-till	відсутність ущільнення ґрунту, зростання родючості ґрунту та підвищення врожайності сільськогосподарських культур, зменшення витрат на обробіток ґрунту	щорічне застосування гербіцидів, значні фінансові витрати на оновлення машино-тракторного парку, необхідність застосування сидератів
Strip-till	створення сприятливих умов для зростання культур, протидія ерозії, наявність можливості комбінувати посіви, підвищення врожайності	залежність результату землеробства від природно-кліматичних умов, потреба в значному фінансуванні для оновлення машинно-тракторного парку, вимагає запровадження сучасних ІТ технологій

Отже, нарощування виробництва технічних культур в Україні має стратегічне значення для підвищення ефективності АПК, успішного його розвитку та подолання кризового стану в суміжних (тваринницьких) галузях. Підвищення рівня ефективності виробництва соняшнику є найважливішим завданням, від вирішення якого залежить забезпечення конкурентоспроможності відповідного підкомплексу і продовольчої безпеки країни. Розв'язання цієї проблеми повинно здійснюватися не тільки на державному, а й на регіональному рівнях, де вирішуються питання забезпечення населення продуктами харчування.

Література.

1. Бойко С.М. Стан олійно-жирової галузі України, проблеми і перспективи розвитку / С.М. Бойко // Вісник Державного агроекологічного університету. – 2003. – Вип. 1. – С. 281-285.
2. Дудник О.В. Планування фінансового забезпечення інноваційних агротехнологій в умовах різного фінансового стану підприємств / Г.Є. Мазнев, О.В. Дудник // Вісник ХНТУСГ. – 2015. – № 161. – С. 60-73.
3. Комарова І.А. Компоненти стратегічного управління інвестиційною діяльністю сільськогосподарських підприємств / І.А. Комарова // Агроінком. – 2013. – № 10-12 – С. 15-22.
4. Кондратюк О.І. Підвищення конкурентоспроможності виробництва сільськогосподарської продукції / О.І. Кондратюк // Економіка АПК. – 2005. – № 10. – С. 109-112.
5. Молдован Л.В. Інвестиційні пріоритети у сфері розвитку агропромислового виробництва та механізми їх реалізації / Л.В. Молдован, О.В. Шубравська // Економіка України. – 2015. – № 74. – С. 78-87, С. 83.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2010 року, № 164 «Про затвердження нормативів оптимального співвідношення культур у сівозмінах в різних природно-сільськогосподарських регіонах». – Київ.
7. Федоряка В.П. Ефективність виробництва і реалізації соняшнику в Україні / В.П. Федоряка, Л.А. Бахчиванжи, С.В. Почколіна // Вісник соц.-екон. досл. – 2011. – № 41 (2). – С. 139-144.

